

A. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Θεματικό κέντρο: Η διαχρονική συσχέτιση του περιεχομένου των όρων της παιδείας και της εκπαίδευσης.

1^η §: Η έννοια της παιδείας έχει λάβει ποικίλες προεκτάσεις στην αρχαιοελληνική γραμματεία: από την τροφή και την ανατροφή ως τη νεανική ανόητη πολυλογία και το παιχνίδι, περιλαμβάνοντας συνάμα την γνωστική και ηθική καλλιέργεια.

2^η §: Συγγενής προς την παιδεία, η κατοπινή εκπαίδευση σχετίζεται με τη λειτουργία της διδασκαλίας, όπως άλλωστε επιβεβαιώνεται από τον πλατωνικό Κρίτωνα.

3^η §: Οι δυο όροι συγγενεύουν, αλλά δεν συμπίπτουν. Συγκρίνοντάς τους προκύπτει ότι κοινός τους στόχος είναι η σταδιακή γνωστική κατάρτιση, προερχόμενη από θεσμούς και ιδιωτικούς φορείς.

Κατακλείδα: Η διαφορά τους τελικά έγκειται στο ότι η παιδεία συνιστά ελεύθερη και εκούσια διαδικασία, ενώ η εκπαίδευση καθορισμένη και αναγκαστική πράξη.

Ενδεικτική περίληψη

Στο κείμενο ο συγγραφέας θίγει τη διαχρονική συσχέτιση των όρων της παιδείας και της εκπαίδευσης. Αρχικά, επιβεβαιώνει ότι η έννοια της παιδείας έχει λάβει ποικίλες προεκτάσεις στην αρχαιοελληνική γραμματεία, από την τροφή και την ανατροφή ως τη νεανική ανόητη πολυλογία και το παιχνίδι, περιλαμβάνοντας συνάμα τη γνωστική και ηθική καλλιέργεια. Συγγενεύοντας με την παιδεία, η έννοια της εκπαίδευσης στην εξέλιξή της αναφέρεται στη λειτουργία της διδασκαλίας, σύμφωνα με τον πλατωνικό Κρίτωνα. Παρότι οι συγκεκριμένοι όροι δεν συμπίπτουν απόλυτα, συγκρίνοντάς τους προκύπτει ότι κοινός τους στόχος είναι η σταδιακή γνωστική κατάρτιση, προερχόμενη από θεσμούς και ιδιωτικούς φορείς. Τελικά, η διαφορά τους έγκειται στο ότι η παιδεία συνιστά ελεύθερη και εκούσια διαδικασία, ενώ η εκπαίδευση καθορισμένη και αναγκαστική πράξη.

B. ΑΣΚΗΣΕΙΣ

B1.

α. ΛΑΘΟΣ

β. ΛΑΘΟΣ

γ. ΣΩΣΤΟ

δ. ΛΑΘΟΣ

ε. ΣΩΣΤΟ

B2.

α) Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου εντοπίζονται οι εξής τρόποι ανάπτυξης:

1. **Σύγκριση –Αντίθεση**: συγκρίνονται οι έννοιες παιδεία και εκπαίδευση, επισημαίνοντας τις διαφορές τους: « Η παιδεία είναι... υποχρεωτική»
2. **Ορισμός**: διευκρινίζονται οι όροι παιδεία-εκπαίδευση, εφόσον δίνονται κάποια χαρακτηριστικά τους.
3. **Αιτιολόγηση** : τεκμηριώνεται η θεματική περίοδος της παραγράφου, δηλαδή οι διαφορές ανάμεσα στις δύο αυτές έννοιες: «από κει και πέρα...προορισμό τους».

β)

ωστόσο: αντίθεση

επομένως: συμπέρασμα

προκειμένου: σκοπός, επιδίωξη

που πάει να πει ότι: επεξήγηση, διευκρίνιση, διασάφηση

κυρίως: έμφαση, επιτονισμός

B3

α)

- Οι αρχές της αναζητώνται/ εξετάζονται/ ερευνώνται/ εντοπίζονται στον Αισχύλο και στον Σοφοκλή.
- Η ίδια λέξη [...] σκοπίμως συνδέεται/ συναρμόζεται/ σχετίζεται/ συναρτάται κάποτε τόσο με την παιδία όσο και με την παιδιά.
- [...] το οποίο, όσο βλέπω στα λεξικά, εντοπίζεται/ βρίσκεται/ αποτυπώνεται/ παρουσιάζεται πρώτη φορά στον πλατωνικό Κρίτωνα.
- [...] δημιουργεί σύγχυση εις βάρος και των δύο παραγόντων/ όρων/ παραμέτρων της κρίσιμης αυτής συζυγίας.
- Από εκεί και πέρα αρχίζουν ξεκάθαρες/ έκδηλες/ ολοφάνερες/ ευδιάκριτες και λανθάνουσες διαφορές [...].

β) αναβαθμίζεται: υποβαθμίζεται, ευτελίζεται, υποβιβάζεται

μεταγενέστερη: προγενέστερη, προηγούμενη, πρότερη

επιτρέπουν: απαγορεύουν, αποτρέπουν, απορρίπτουν

ιδιωτική: δημόσια, κρατική

διαφορές: ομοιότητες, αναλογίες, αντιστοιχίες

B4.

α) Στην πρώτη παράγραφο του κειμένου κυριαρχούν τα ρήματα παθητικής φωνής. Ενδεικτικά, μπορούν να αναφερθούν τα ακόλουθα ρήματα παθητικής φωνής: «εναλλάσσονται», «ανιχνεύονται», «αναβαθμίζεται», «αναδεικνύεται», «συνάπτεται».

β) Με τη χρήση της παθητικής φωνής εξαιρείται/ δίνεται έμφαση στην ενέργεια του ρήματος. Η παθητική φωνή διαμορφώνει ένα ύφος πιο απρόσωπο και τυπικό, επιστημονικό και δοκιμακό, επίσημο και σοβαρό, όπως αρμόζει στο περιεχόμενο της συγκεκριμένης παραγράφου.

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Α' ζητούμενο:

Εκπαιδευτική λειτουργία (από την διατύπωση του ερωτήματος ο εκπαιδευτικός ρόλος κατέχει δευτερεύουσα θέση, επομένως τα ακόλουθα σημεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως υπόβαθρο για το κυρίως ζητούμενο):

- Απόκτηση γενικών γνώσεων και ειδικότερης κατάρτισης στις τελευταίες τάξεις του λυκείου που θα συντελέσουν στην ανάπτυξη των αναγκαίων δεξιοτήτων, ώστε οι μαθητές να διαθέτουν το απαραίτητο γνωστικό υπόβαθρο, υποστηρικτικό σε οποιοδήποτε επάγγελμα.
- Καλλιέργεια και ανάπτυξη των νοητικών λειτουργιών, της αντίληψης, της φαντασίας, της μνήμης και της κρίσης.
- Εξοικείωση με νέες τεχνολογίες και ικανότητα αξιοποίησής τους ως βασικό εργαλείο έρευνας, γνώσης και εργασίας. Αυτό καθιστά τον μελλοντικό εργαζόμενο επαρκώς εξοπλισμένο στο απαιτητικό εργασιακό περιβάλλον του 21^{ου} αιώνα.

Παιδευτική λειτουργία:

- Καλλιέργεια ανθρωπιστικών αξιών όπως του σεβασμού, της ανεκτικότητας, της φιλαλληλίας, ώστε να επιτευχθεί η ηθική διάπλαση του εφήβου.
- Συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας του μέτρου, της αυτοπειθαρχίας, του αυτοελέγχου.

- Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων όπως της ομαδικότητας, της συνεργασίας, της γόνιμης αλληλεπίδρασης, επίλυση προβλημάτων μέσω του διαλόγου, ώστε να αποφεύγονται αντικοινωνικές και ακραίες συμπεριφορές.
- Εξοικείωση με τους κανόνες, ώστε να συνειδητοποιηθεί η ευθύνη του κάθε ατόμου απέναντι στο κοινωνικό σύνολο.
- Διάπλαση δημοκρατικής συνείδησης, υγιής πολιτικοποίηση ώστε στο μέλλον ο μαθητής να συμμετέχει στα κοινά και να είναι ενεργός πολίτης.
- Ευαισθητοποίηση για τα κοινωνικά προβλήματα και καλλιέργεια κοινωνικής προσφοράς και αλληλοβοήθειας.
- Προώθηση ευρωπαϊκής και οικουμενικής συνείδησης προκειμένου να γίνει εφικτή η ομαλή συνύπαρξη και η διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες.
- Διαμόρφωση οικολογικής συνείδησης και ευαισθητοποίηση για την καταστροφή του περιβάλλοντος (αειφόρο σχολείο).
- Καλλιέργεια του αθλητικού πνεύματος και ιδεώδους.
- Εδραίωση της αισθητικής αγωγής μέσα από την επαφή με τις τέχνες και την αναβάθμιση της αισθητικής αντίληψης των μαθητών.

Β' ζητούμενο:

Εκπαιδευτικοί:

- Οι εκπαιδευτικοί ως κυρίαρχοι παράγοντες του σχολικού περιβάλλοντος οφείλουν να υιοθετήσουν σύγχρονες διδακτικές μεθόδους, να απαιτήσουν αναδιάρθρωση του εξετασιοκεντρικού συστήματος, τονίζοντας την αναγκαιότητα ανάπτυξης της κριτικής ικανότητας και της πνευματικής πρωτοβουλίας έναντι της επικρατούσας αποστήθισης. Αυτά είναι τα κεντρικά πνευματικά εφόδια του παιδευτικού ρόλου που πρέπει να υπηρετεί το σχολείο.

- Χρειάζεται να απαγκιστρωθούν από τον τεχνοκρατικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης και να στραφούν στην ανθρωπιστική παιδεία που συμβάλλει στη διαμόρφωση ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων με ευρύτερη καλλιέργεια.
- Χρησιμοποιώντας την ομαδοσυνεργατική μέθοδο μπορούν να ενισχύσουν την άμιλλα και να καλλιεργήσουν κλίμα συνεργασίας συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην ανάπτυξη των κοινωνικών αρετών των μαθητών.
- Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να ανοίξουν διάλογο με τους μαθητές με σκοπό την ενημέρωση και την ευαισθητοποίησή τους για τα μείζονα κοινωνικά προβλήματα, διαμορφώνοντας με αυτόν τον τρόπο ενεργούς και δραστήριους πολίτες.
- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συμβάλουν στην γνωριμία με τον πολιτισμό και τις παραδόσεις μέσω επισκέψεων σε μουσεία, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους, βοηθώντας τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν την αξία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και να αντιληφθούν ότι οι ίδιοι πρέπει να γίνουν άξιοι συνεχιστές.
- Κρίνεται αναγκαίο να παροτρύνουν τους μαθητές σε δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος με στόχο την ανάπτυξη οικολογικής συνείδησης.
- Οι διδάσκοντες μέσω των μαθημάτων γεωγραφίας, ιστορίας, λογοτεχνίας και αξιοποιώντας τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα θα επιτύχουν τη γνωριμία των ευρωπαϊκών λαών και κατ' επέκταση την καλλιέργεια της ευρωπαϊκής συνείδησης των μαθητών.

Μαθητές:

- Η αναβάθμιση των μαθητικών συμβουλίων και η πιο δραστήρια και καθολική συμμετοχή των μαθητών σε αυτά, καθώς και η συμμετοχή τους στη Βουλή των Εφήβων συμβάλλουν στην υγιή πολιτικοποίηση των μαθητών και στην εξοικείωσή τους με τις δημοκρατικές διαδικασίες.
- Η παρότρυνσή τους να συμμετάσχουν σε ευρωπαϊκές εκδηλώσεις, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να συντελέσει καθοριστικά στη σύνδεσή τους με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

- Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τα πολιτιστικά εκπαιδευτικά προγράμματα που οργανώνει το Υπουργείο Παιδείας και να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της σχολικής κοινότητας, ώστε να οργανώνουν ομίλους ψυχαγωγικού και πολιτιστικού χαρακτήρα ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους (κινηματογραφικός και θεατρικός όμιλος, εκθέσεις ζωγραφικής, διαγωνισμοί λογοτεχνίας και ρητορικής, μουσικές εκδηλώσεις, έκδοση σχολικής εφημερίδας ή περιοδικού).
- Οι έφηβοι έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε ποικίλες αθλητικές διοργανώσεις στο πλαίσιο των σχολικών ομίλων και κατ' αυτόν τον τρόπο να διαπαιδαγωγούνται στις αξίες της άμιλλας και του συναγωνισμού με βάση τις αρχές του αθλητικού ιδεώδους.
- Η πράξη του εθελοντισμού, ως παιδευτικού ρόλου του σχολείου, μπορεί να υλοποιηθεί μόνο από τη συμμετοχή των μαθητών σε ποικίλες δράσεις κοινωνικού και περιβαλλοντικού περιεχομένου.

The logo for 'gato class' features a grey speech bubble on the left containing the lowercase letters 'g' and 'c' in white. To the right of the speech bubble, the word 'gato class' is written in a pink, rounded, sans-serif font. The 'g' and 'c' are lowercase, while 'ato class' are lowercase as well, though the 'a' is slightly larger and more prominent.

gato class

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2018

ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄: Οι πρώτες «εν θερμώ» αντιδράσεις και απόψεις συναδέλφων, ΜΜΕ, κλπ. (πηγή διαδικτυακός χώρος)

1. Η Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων σχολίασε: « Είναι ιδιαίτερα ευπρόσδεκτη στο μάθημα της Ν. Γλώσσας Γενικής Παιδείας η επιλογή κειμένου που αφορά τη σχέση Παιδείας και Εκπαίδευσης, του Δ. Ν. Μαρωνίτη, ενός σπουδαίου πανεπιστημιακού δασκάλου και διακεκριμένου κλασικού φιλολόγου. Η έμφαση του κειμένου στις ανθρωπιστικές αξίες συναντά την ίδια μέριμνα και αγωνία της ΠΕΦ για μια παιδεία στην υπηρεσία του ανθρωπιστικού οράματος».

2. Ο ΟΕΦΕ παρατήρησε: « Τα θέματα της Νεοελληνικής Γλώσσας για τους Υποψηφίους των Πανελλαδικών Εξετάσεων χαρακτηρίζονται εξαιρετικά απλά, χωρίς καμιά πρωτοτυπία τόσο στο επίπεδο των ερωτήσεων όσο και στο επίπεδο παραγωγής λόγου [...]».

3. Η Σ.Ν.Τ σημειώνει για το θέμα της έκθεσης: « ήταν αρκετά εύκολο, δεδομένου ότι είναι διαχρονικό και πάντα επίκαιρο και έχει δουλευτεί στη διάρκεια της χρονιάς αρκετά. Τα ζητούμενα ήταν ξεκάθαρα, χωρίς περιθώρια για παρερμηνείες». Για τις υπόλοιπες ασκήσεις παρατηρεί πως «ήταν αρκετά εύκολες, αναμενόμενες και αντιμετωπίσιμες από την πλειονότητα των μαθητών».

4. Σύμφωνα με απόψεις διαφόρων Φ.Μ.Ε το θέμα της έκθεσης θεωρείται «κλασικό» και «αναμενόμενο» αν και «απαιτητικό», οι ασκήσεις εύκολες και το κείμενο που δόθηκε για περίληψη «πυκνό σε νοήματα» που «χρειάζεται πολλή προσοχή».

5. Στα «ΝΕΑ» (ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 9/10 ΙΟΥΝΙΟΥ) η αρθρογράφος παρατηρεί: « Το κείμενο του Δ. Μαρωνίτη, αν και αναμενόμενο και μέσα στη “φιλοσοφία” των θεμάτων για τα οποία

προετοιμάζονταν επί μήνες οι υποψήφιοι για τις Εξετάσεις, ταυτόχρονα ήταν και γεμάτο πυκνά νοήματα, ενώ οι ερωτήσεις που ακολουθούσαν απαιτούσαν κριτική ικανότητα και συγκέντρωση».

ΜΕΡΟΣ Β΄: Οι δικιές μας τοποθετήσεις

Α. Η ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Η «παγίδα» της συντομίας

Το κείμενο του Δ. Ν. Μαρωνίτη με τον συμβατικό τίτλο «Παιδεία και εκπαίδευση» αποτελεί διασκευή επιφυλλίδας που είχε δημοσιευτεί στην εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής» το 2009. Ως προς την έκτασή του θεωρούμε ότι είναι σύντομο και ως προς τη γλωσσική του διατύπωση ανταποκρίνεται στο επίπεδο των μαθητών, που είναι εξοικειωμένοι με το επίπεδο του δοκιμακού λόγου. Αξίζει δε να σημειωθεί ότι κάποια σημεία που πιθανόν να δυσκόλευαν τους μαθητές διευκρινίστηκαν με υποσελίδες σημειώσεις, όπως τα *Ενίστε, Θεσμοθετημένοι θύλακες, εκ προθέσεως εντεταλμένη*. Ωστόσο ως προς το περιεχόμενό του ήταν, κατά την άποψή μας, ιδιαίτερα απαιτητικό, με πυκνά και σύνθετα νοήματα, καθώς οι μαθητές έπρεπε να κατανοήσουν σαφώς τον παραλληλισμό Παιδείας-Εκπαίδευσης, να διακρίνουν τις ομοιότητες και τις διαφορές των δύο όρων, να αντιληφθούν τα όριά τους, δηλαδή πού συναντώνται και πού αποχωρίζονται. Αυτό, όπως άλλωστε αναφέρει και το ίδιο το κείμενο, δεν είναι εύκολο, αφού «Παιδεία και εκπαίδευση είναι δύο όροι που συχνά πυκνά εναλλάσσονται» ή «... η ευκαιριακή (μπορεί και σκόπιμη) εναλλαγή τους στη θεωρία και στην πράξη δημιουργεί σύγχυση εις βάρος και των δύο συντελεστών της κρίσιμης αυτής συζυγίας».

Ας μην προτρέχουμε λοιπόν. Η σύνταξη μιας ποιοτικής περίληψης σε περιορισμένο χρόνο απαιτούσε ξεκάθαρη σκέψη, μεθοδική οργάνωση των σημαντικών στοιχείων που έπρεπε να αναφερθούν, εις βάθος κατανόηση των νοημάτων και ιδιαίτερη προσοχή, κυρίως στην πρώτη παράγραφο του κειμένου που περιείχε πολλές πληροφορίες σχετικά με τη σημασιολογική εξέλιξη του όρου *Παιδεία*. Άλλωστε ένα πυκνογραμμένο κείμενο σύνθετων, από τη φύση τους, εννοιών δεν είναι εύκολο να αποδοθεί σε μια σύνοψη υψηλού επιπέδου, κάτι που αποτελεί

σταθερό στόχο των μαθητών του Φροντιστηρίου μας. Θα μπορούσαμε επομένως να καταλήξουμε ότι η σύντομη έκταση του κειμένου εξισορροπήθηκε από το απαιτητικό περιεχόμενό του, οπότε δεν θα το αξιολογούσαμε ούτε ως «εύκολο» ούτε ως «βατό», αλλά οπωσδήποτε αντιμετώπισιμο επαρκώς από τους σκεπτόμενους και καλά προετοιμασμένους μαθητές.

B. ΟΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ: « στα ίδια μονοπάτια... »

Η γενική μας εκτίμηση είναι ότι οι ασκήσεις ήταν απλές, χωρίς διφορούμενες απαντήσεις και δημιουργούσαν μια γέφυρα «ανακούφισης» για τους μαθητές ανάμεσα στην περίληψη και στην παραγωγή λόγου, αφού μπόρεσαν να κινηθούν με αρκετή σιγουριά και ταχύτητα. Η παρατήρησή μας αφορά την στροφή που έχει παρατηρηθεί τα τέσσερα τελευταία χρόνια ως προς την επιλογή της Επιτροπής να αποκλείει παντελώς τις ενότητες του σχολικού βιβλίου *Πειθώ* και *Δοκίμιο*. Χωρίς αυτή η τακτική να μας βρίσκει αντίθετους, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι κάποια επίσημη αναπροσαρμοσμένη ανακοίνωση ως προς τη διδακτέα ύλη του μαθήματος της Έκθεσης, το εύρος του οποίου εκτείνεται σε όλο το Λύκειο ή και το Γυμνάσιο, θα ήταν επιθυμητή. Η ίδια παρατήρηση ισχύει και για την άσκηση **B1. Σωστού-Λάθους**, η οποία όπως φαίνεται αντικαθιστά πλέον την άσκηση ανάπτυξης παραγράφου.

Ως προς το περιεχόμενο των ασκήσεων συγκεκριμένα θεωρούμε ότι:

B1. Η άσκηση Σωστού-Λάθους είναι απλή, με την προϋπόθεση βέβαια της σαφούς κατανόησης του κειμένου, στις δυσκολίες του οποίου αναφερθήκαμε.

B2. α) Ο ένας τρόπος ανάπτυξης της τελευταίας παραγράφου είναι ευδιάκριτος και το γεγονός ότι ζητήθηκε μόνο ένας διευκόλυνε τους μαθητές.

B2. β) Η νοηματική σχέση των διαρθρωτικών λέξεων/φράσεων είναι σαφής και εύκολα αντιληπτή από τους μαθητές.

B3. α και β. Τόσο τα συνώνυμα όσο και τα αντώνυμα δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυσκολία.

B4. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η συγκεκριμένη άσκηση έχει μια μικρή πρωτοτυπία, καθώς στο πρώτο σκέλος της ζητούνται να εντοπιστούν δυο ρήματα παθητικής φωνής από την πρώτη παράγραφο του κειμένου, κάτι εύκολο, και στο δεύτερο σκέλος της η λειτουργία της παθητικής φωνής ως προς τη διαμόρφωση του ύφους του κειμένου και όχι η μετατροπή μιας παθητικής σύνταξης σε ενεργητική, όπως συνήθως. Βέβαια αυτή η μικρή πρωτοτυπία ίσως να δυσκόλεψε τους μαθητές ως προς το να αντιληφθούν ότι δεν ζητείται η συνήθης λειτουργία της παθητικής φωνής αλλά ο ρόλος της ως προς το ύφος, που είναι κάτι διαφορετικό.

Γ. Η ΕΚΘΕΣΗ: «τα φαινόμενα απατούν»

Γενική παρατήρηση: Το θέμα της έκθεσης αφορά μια γνωστή και επαρκώς διδαγμένη θεματική ενότητα που εμπεριέχεται ποικιλοτρόπως στο σχολικό βιβλίο της Γ' Λυκείου. Ωστόσο το γεγονός αυτό δεν καθιστά αυτομάτως, κατά την άποψή μας, το θέμα εύκολο, δεδομένου ότι οι έννοιες *παιδεία-εκπαίδευση* δεν είναι ευδιάκριτες και η κατανόηση των ορίων και των διαφορών τους δυσκολεύει συνήθως τους μαθητές. Οποσδήποτε είναι εξοικειωμένοι με τη γενική χρήση των όρων, ωστόσο η ακριβής σημασιολογική τους διάκριση δημιουργεί αμηχανία.

Πρώτο ζητούμενο: Θεωρούμε ότι είναι αρκετά απαιτητικό. Οι μαθητές έπρεπε να διακρίνουν ότι η βαρύτητα αφορά την παιδευτική λειτουργία και να αναφερθούν στους βασικούς άξονες του εύρους της, ξεπερνώντας τους στενά γνωστικούς στόχους της. Δεδομένου ότι ο παιδευτικός ρόλος του σχολείου εκτείνεται σε πολλαπλές λειτουργίες, οι μαθητές έπρεπε να επιλέξουν κάποιες βασικές και διαφορετικές, αλλά συγκεκριμένες και όχι γενικόλογες, κάτι όχι ιδιαίτερα εύκολο.

Δεύτερο ζητούμενο: Η διάκριση εκπαιδευτικών-μαθητών ως προς τους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ενίσχυση του παιδευτικού ρόλου του σχολείου δεν ήταν εύκολη, κυρίως ως προς τους μαθητές. Στην περίπτωση που η ανάπτυξη εκπαιδευτικών-μαθητών έγινε παράλληλα, αλλά με σαφή αναφορά και στους δύο, ίσως να διευκόλυνε την ανάλυση. Ωστόσο η αναφορά στους τρόπους πρέπει να είναι συγκεκριμένη και όχι γενικόλογη και θεωρητική και να βρίσκεται σε κάποια αντιστοιχία με τα στοιχεία του πρώτου ερωτήματος, κάτι αρκετά απαιτητικό.

Συμπέρασμα: Οι επισημάνσεις μας λοιπόν, θεωρούμε πως αποδεικνύουν ότι το θέμα δεν είναι τόσο απλό όσο ίσως, εκ πρώτης όψευς, φαίνεται, καθώς η ακριβής επιλογή των στοιχείων με βάση τις απαιτήσεις και τους περιορισμούς των ερωτημάτων ήταν μια απαιτητική και σύνθετη διαδικασία.

Δ. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Με βάση όλα όσα προαναφέραμε, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα θέματα αποτελούνταν από εξισορροπητικούς παράγοντες ευκολίας-δυσκολίας: σύντομο αλλά πυκνό σε νοήματα κείμενο για περίληψη, απλές ασκήσεις, οικεία και διδαγμένη η κεντρική έννοια του θέματος της έκθεσης, αλλά απαιτητικό στο περιεχόμενό του με λεπτές διακρίσεις και αντιστοιχίες ερωτημάτων. Επομένως θεωρούμε ότι τα θέματα είναι μέτριας δυσκολίας και οπωσδήποτε δεν θα τα χαρακτηρίζαμε «εξαιρετικά απλά».

Θα χαρούμε να δούμε και τα δικά σας σχόλια στο email: info@alimpinisis.gr

Η ομάδα φιλολόγων των Φροντιστηρίων μας